

Giải pháp phát triển năng lực tự học cho sinh viên ngành Giáo dục mầm non Trường Cao đẳng Bắc Kạn

Phan Thị Nguyệt Anh*, Bùi Thị Thu Hồng*, Hà Thị Bích Ngọc*, Dương Thị Tuyết*

*Trường Cao đẳng Bắc Kạn

Received: 23/5/2024; Accepted: 29/5/2024; Published: 5/6/2024

Abstract: *Self-study and self-research are important for students. Through self-study activities, students will develop the ability to work independently, be autonomous, have a passion for creativity, self-explore, discover, supplement and perfect missing knowledge. On that basis, students will be able to practice self-study and self-research capacity to improve themselves, and will know how to pose problem situations, stimulate thinking, explore, and be creative in their work. work, know how to make the most of your free time, synthesize, analyze, and compile documents to supplement and deepen your knowledge and improve yourself.*

Keywords: *Self learning; Self-study for students; Capacity development solutions.*

1. Đặt vấn đề

Hoạt động tự học của sinh viên giữ vai trò quan trọng trong việc nâng cao tính tích cực hoạt động trí tuệ của sinh viên khi thông hiểu và tiếp thu kiến thức mới. Để có động cơ tích cực tự học, sinh viên phải tự ý thức hoặc cần được giúp đỡ để nhận thức được rằng học trước hết là cho bản thân mình và chính mình; biết cách biến kiến thức chung đó thành tài sản riêng của mình. Bên cạnh đó, việc dạy của giảng viên cần hướng vào phát triển cá nhân sao cho sinh viên thấy hứng thú học tập và áp dụng những kiến thức thu được ở trường học vào công việc ngoài đời và trong suốt cả cuộc đời. Việc tự học sẽ giúp sinh viên vượt qua những khó khăn, phức tạp ban đầu trong học tập, góp phần hình thành các kỹ năng, kỹ xảo tự nhận thức, tự chiếm lĩnh tri thức; đồng thời phát triển các năng lực về nghề, giúp các em có thể tự tin, mạnh dạn, chủ động, sáng tạo trong quá trình học tập; biến quá trình đào tạo thành quá trình tự đào tạo, đáp ứng với đòi hỏi ngày càng cao của mục tiêu phát triển con người hiện nay.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái niệm tự học

Tự học là quá trình người học tích cực độc lập, tự giác chiếm lĩnh tri thức, tự luyện tập để có kỹ năng kỹ xảo, năng động tìm tòi, phân tích sách vở, tài liệu tham khảo bằng những phương pháp phù hợp trên cơ sở hướng dẫn của giảng viên.

Như vậy vấn đề tự học cần có sự đổi mới về bản chất, không còn là hoạt động tự phát hay ép buộc mà phải là hoạt động tự giác và chịu sự điều khiển của giảng viên trong nội dung học tập.

Theo nghiên cứu của các nhà tâm lý – Giáo dục

biểu hiện của ý thức tự học rất đa dạng: Một số sinh viên có ý thức tự học tốt phải là người biết cách sắp xếp thời gian học tập: Học trên lớp, nghiên cứu tài liệu mọi lúc, mọi nơi, ngay cả trong vui chơi giải trí... Trên lớp một người có ý thức tự học tốt chính là người tập trung nghe giảng, hăng hái phát biểu xây dựng bài, nêu câu hỏi với giảng viên. Người có ý thức tự học tốt còn là người luôn luôn tìm thấy những điều đáng học hỏi trong cuộc sống xung quanh, ngay từ những điều nhỏ nhất, biến nó thành vốn sống, kỹ năng sống cho bản thân.

2.2. Hoạt động tự học của sinh viên trường Cao đẳng Bắc Kạn

Việc tự học của sinh viên thường cần sự hướng dẫn trực tiếp và gián tiếp của giảng viên. Dù sự hướng dẫn trực tiếp hoặc gián tiếp, sinh viên phải có tính tự giác cao, tích cực, chủ động hoàn thành các nhiệm vụ học tập. Sự tự kiểm chế đối với những yếu tố ngoại cảnh hay những ước muốn không hợp lẽ trong tư tưởng là điều kiện cần thiết đối với quá trình tự học. Nếu thiếu sự kiên trì, những yêu cầu cao, sự nghiêm túc với bản thân thì sinh viên không bao giờ thực hiện được kế hoạch học tập do chính mình đặt ra. Giảng viên chỉ có nhiệm vụ phát huy được tính chủ động, tích cực, tự giác, độc lập hoàn thành các nhiệm vụ học tập của sinh viên, hình thành các phương pháp tự học. Trong giai đoạn hiện nay, phương châm đào tạo của các trường Đại học – Cao đẳng là “biến quá trình đào tạo thành quá trình tự đào tạo” Trên ý nghĩa đó, việc tự học của sinh viên không giống với của học sinh phổ thông. Do học đại học, Cao đẳng là đi sâu vào một chuyên ngành để chuẩn bị cho một nghề trong tương lai, người sinh viên phải

tự trang bị những hiểu biết cơ bản, vững vàng về nghề đó, đồng thời phải có những hiểu biết khác nữa theo yêu cầu của cuộc sống. Sinh viên phải thực sự làm chủ thời gian, phương pháp, biết tìm tòi tài liệu, chọn đọc tài liệu sao cho thích hợp với môn học mới có kết quả tốt.

Kỹ năng tự học là một trong những kỹ năng sống, ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu quả và chất lượng của sinh viên trong quá trình học tập tại trường. Môi trường cao đẳng, đại học hình thức học chủ yếu của sinh viên là tự học, tự nghiên cứu. Đặc biệt khi các trường đại học, cao đẳng thực hiện phương thức đào tạo tín chỉ, hoạt động tự học lại càng quan trọng và cần thiết đối với sinh viên. Để có được kết quả tốt trong quá trình học tập, sinh viên phải biết cách tự học, rèn luyện được kỹ năng tự học.

Trong suốt những năm vừa qua, việc tự học tự nghiên cứu trong học tập của sinh viên nhà trường đã được cải thiện rất nhiều, nhất là sau khi chuyển sang học theo tín chỉ. Tuy nhiên vẫn còn tồn tại rất nhiều hạn chế trong việc tự học, tự nghiên cứu của sinh viên nhà trường.

Phần lớn sinh viên chưa có kế hoạch tự học khoa học, lúng túng trong việc xác định phương pháp tự học phù hợp cho mình và cho từng môn học cụ thể nhất là đối với sinh viên năm nhất vì các em vẫn quen với cách học tập của bậc Trung học phổ thông.

Sinh viên chưa có thói quen đọc tài liệu và nghiên cứu mà chủ yếu dựa vào những bài giảng và tài liệu do giảng viên cung cấp, chưa biết cách tổng hợp kiến thức thu thập được qua việc nghiên cứu tài liệu.

Nguồn tài liệu tham khảo cho môn học còn hạn chế, sinh viên chủ yếu dựa vào tài liệu do giảng viên cung cấp hoặc tham khảo tài liệu trên Internet, không có nhiều tài liệu chính thống để cho sinh viên tham khảo khi nghiên cứu.

2.3. Đề xuất một số giải pháp phát huy năng lực tự học cho sinh viên

2.3.1. Giảng viên khơi dậy cho sinh viên sự hứng thú, yêu thích say mê nhận thức và vận dụng lý luận vào thực tiễn.

Đây là giải pháp rất cần thiết. Bằng trí tuệ, tình cảm và nghệ thuật khai thác hiệu quả phương pháp giảng dạy của mình. Các giảng viên thông qua quá trình giáo dục từ học phần đại cương đến các học phần chuyên ngành giúp cho sinh viên nhận thức được ý nghĩa của việc học tập, tiếp thu tri thức một cách chủ động. Để sau này có thể vận dụng vào quá trình làm việc và hoạt động thực tiễn khi ra trường.

2.3.2. Giảng viên dạy cho sinh viên cách lập kế hoạch học tập

Đây là giải pháp rất quan trọng đối với giảng viên. Bởi vì hầu hết sinh viên học tập mang tính đối phó với thi cử, học không chỉ định hướng, không có mục tiêu, kế hoạch cụ thể. Trong quá trình học các em học qua loa, thầy giảng gì thì nghe đó, ít quan tâm đến việc tìm tòi, trau dồi kiến thức, chỉ đến khi có lịch thi, thậm chí gần đến ngày thi các em mới vội vàng học. Lúc này, các em học thuộc bài theo kiểu nhồi nhét, dẫn đến kết quả thi là do may rủi... Điều này xảy ra là do các em không có kế hoạch học tập rõ ràng. Việc xây dựng kế hoạch học tập là khâu rất quan trọng: Việc lập kế hoạch là khâu hàng đầu trong lề lối tổ chức công việc theo khoa học. Nó giúp ta chuẩn bị tinh thần và sức lực để làm việc cũng như dự phòng trước các tình huống không thuận lợi xảy ra để ta chủ động xử lý. Chính vì thế, ngay từ khi bước chân vào trường, từ những học kỳ đầu tiên, sinh viên phải biết xác định mục tiêu, xây dựng kế hoạch học tập và biết cách quản lý thời gian thì việc học mới đạt hiệu quả cao. Giảng viên cần hướng dẫn sinh viên xác định mục tiêu của mình và cách xây dựng kế hoạch học tập. Sinh viên có thể xây dựng kế hoạch học tập dựa vào chương trình học của cả khoá học, năm học, từng học kỳ, từng môn học. Trên cơ sở đó, sinh viên sẽ xác định được công việc nào chính, công việc nào phụ; nhiệm vụ nào phải hoàn thành trước, nhiệm vụ nào có thể hoàn thành sau. Sau đó, giảng viên hướng dẫn sinh viên dùng sơ đồ để quản lý thời gian và tiến độ thực hiện công việc. Như vậy, sinh viên sẽ có một bản kế hoạch học tập toàn vẹn, rõ ràng, khoa học, phù hợp với điều kiện và năng lực cụ thể của bản thân. Dựa vào bản kế hoạch này, sinh viên sẽ dễ dàng kiểm soát được công việc và thực hiện công việc theo đúng tiến độ và từ đó có thể đánh giá được bản thân đã hoàn thành kế hoạch ở mức độ nào.

2.3.3. Giảng viên dạy cho sinh viên kỹ năng đọc sách.

Kỹ năng đọc sách là một trong những hoạt động quan trọng ảnh hưởng đến việc tự học của sinh viên. Vì thế, khi giảng dạy, giảng viên cần hướng dẫn sinh viên xác định mục đích và quy tắc đọc sách. Để việc đọc sách hiệu quả thì sinh viên phải xác định được mục đích đọc. Khi xác định được mục đích đọc, sinh viên sẽ tập trung và sẽ cố gắng hoàn thành trong thời gian sớm nhất. Khi xác định được mục đích đọc sách, giảng viên sẽ hướng dẫn sinh viên cách đọc sao cho hiệu quả. Đối với những loại tài liệu khác nhau, chắc chắn mục đích đọc của sinh viên không giống nhau và dẫn đến cách đọc sẽ

khác nhau.

2.3.4. *Khuyến khích sinh viên tạo nhóm tự học* là điều kiện cho các thành viên trong nhóm thảo luận, trao đổi, chia sẻ kiến thức kinh nghiệm tự học cùng nhau; hoặc học với bất kì ai mà bản thân mình thích, kết hợp với các hoạt động khác để cùng giúp nhau bù đắp những phần còn yếu của từng người. Tự học thì phải tự giác, phải tự chủ, tự quản, khó khăn đến mấy thì cũng phải động viên nhau vượt qua để hoàn thành nhiệm vụ học tập của mình.

+ Khuyến khích sinh viên chủ động đi thực tế ở trường mầm non.

+ Khuyến khích sinh viên báo cáo nội dung tự học của mình qua video thực hành bài học (tập giảng, thuyết trình bài giảng viên giao, kỹ năng vệ sinh cho trẻ...) và gửi cho giảng viên để xin ý kiến nhận xét. Từ đó tự rút ra những bài học kinh nghiệm, khắc phục những mặt còn hạn chế.

+ Giao các bài tập lớn, bài tập tại lớp, bài tập ở nhà để sinh viên thực hiện.

+ Khuyến khích sinh viên tự duy sáng tạo thông

qua các ý tưởng về bài học, thông qua các giải quyết các vấn đề trong học tập.

3. Kết luận

Tự học là con đường duy nhất đúng dẫn đến người học hoàn thiện bản thân trên con đường chiếm lĩnh tri thức. Muốn rèn luyện kỹ năng tự học cho sinh viên đòi hỏi chúng ta phải có những biện pháp hữu hiệu và thiết thực giúp sinh viên nâng cao nhận thức, thái độ về việc rèn luyện các kỹ năng tự học. Bên cạnh đó nhà trường cũng cần đảm bảo các điều kiện cho sinh viên hoạt động tự học đạt hiệu quả.

Tài liệu tham khảo

1. Đặng Xuân Hải (2011), *Kỹ thuật dạy học trong đào tạo theo học chế tín chỉ*, NXB Bách Khoa, Hà Nội.

2. Nguyễn Mai Hương (2010), *Hoạt động tự học của sinh viên trong phương thức đào tạo theo tín chỉ*, Tạp chí Giáo dục số tháng 9/2010.

3. Trần Thị Minh Hằng (2011), *Tự học và yếu tố tâm lý cơ bản trong tự học của sinh viên Sư phạm*, Nxb Giáo dục. Hà Nội

Khảo sát nhận thức của tân sinh viên..... (tiếp theo trang 209)

Bước 2: Nghe sơ lược nội dung.

Trước khi nghe chủ động lần 1, giảng viên cần nói rõ yêu cầu xác nhận những thông tin về tình huống giao tiếp, chủ điểm, loại hình ngôn ngữ của bài nghe.

Lần nghe tiếp theo là kiểm chứng những thông tin nào là đúng, sai?

Bước 3: Nghe và chép lại được nội dung đã nghe

Sau khi đã nắm rõ được nội dung bài nghe, lúc này người học sẽ nghe và chép lại nhiều lần.

3. Kết luận

Nghiên cứu khảo sát nhận thức của sinh viên năm nhất, năm hai ngành Hàn Quốc học Trường Đại học Công nghệ Đồng Nai về việc học môn Nghe rất cần thiết giúp cho nhà trường nắm bắt được thực trạng nhận thức của sinh viên, từ đó đưa ra các phương pháp dạy và học hiệu quả, thúc đẩy quá trình học ngoại ngữ nói chung, và tiếng Hàn Quốc nói riêng.

Chúng tôi đã xây dựng bảng khảo sát bao gồm 6 câu hỏi trắc nghiệm khảo sát dành cho 56 sinh viên thu thập và phân tích dữ liệu dựa trên phản hồi của sinh viên.

Kết quả nghiên cứu chỉ ra 66,7% sinh viên cho rằng môn Nghe rất khó, gặp khó khăn trong quá trình học môn Nghe. Thông qua kết quả, chúng tôi đề xuất

một số giải pháp nhằm nâng cao khả năng dạy và học môn nghe.

Tài liệu tham khảo

1 Nguyễn Ngọc Ân. (2011). Thực trạng và giải pháp rèn luyện kỹ năng nghe hiểu trong việc học ngoại ngữ đối với sinh viên không chuyên ở trường Đại học - Cao đẳng. Tạp chí KHOA HỌC DHSP TP HCM (số 25 – 2011) 133 trang.

https://tailieunhanh.com/vn/tlID887291_thuc-trang-va-giai-phap-ren-luyen-ky-nang-nghe-hieu-trong-viec-hoc-ngoai-ngu-doi-voi-sinh-vien-khong-chuyen-o-truong-dai-hoc-cao-dang-nguyen-ngoc-an.html

2. Đỗ Quang Việt (2007). Bàn về một hướng nghiên cứu giảng dạy kỹ năng Nghe hiểu cho sinh viên Khoa Ngôn ngữ và Văn Hóa Pháp, Trường Đại học Ngoại ngữ, ĐHQGHN. Tạp chí Khoa học ĐHQG, Ngoại ngữ 23 (2007) 84 – 93 93 trang.

<https://www.tailieudaihoc.com/3doc/4110948.html>

3. Hoàng Thị Yến (2009). Khảo sát các công trình nghiên cứu về giáo dục tiếng Hàn vì mục đích nghề nghiệp. Tạp chí Khoa học ĐHQGHN, Ngoại ngữ 25 (2009) 222-229.

[https://doan.edu.vn/do-an/khao-sat-cac-cong-trinh-nghien-cuu-ve-giao-duc-tieng-han-vi-muc-dich-nghiep-37872/](https://doan.edu.vn/do-an/khao-sat-cac-cong-trinh-nghien-cuu-ve-giao-duc-tieng-han-vi-muc-dich- Nghiep-37872/)